

Universitätsbibliothek Paderborn

Conferentiæ Theologico Morales

Compendiosè propositæ ac breviter resolutæ Ad Usum Directorum
Conferentiarum Hebdomadalium ... DD. Parochorum, Curatorum,
Confessariorūmque omnium

Ex Materia De Actibus Humanis Excerptarum

Sargar, Elisaeus

Augustæ Vindelicorum, 1720

I. Invidia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41214

rent, ad quod non parum proderit, si persuadere possit, ut aliquoties ad tantorum Patronorum honorem (maxime die Veneris & Sabbathi) à tali vitio abstineant.

I. INVIDIA.

221. I. **D**efinitur, est odium alienæ felicitatis, tristitia de bono alieno inordinata. Clarissime ex D. Thom. 2. 2. q. 63. a. 1. Invidia est tristitia de bono alieno aestimato ab invidente ut malo proprio; quatenus scil. minuit & obscurat propriam invidentis excellentiam, quo differt ab odio proximi: odio enim quis male vult proximo, gaudet de ejus malo, & consequenter etiam tristatur de ejus bono. Est ergo invidia genuina proles superbiæ, cuius inordinatio consistit in hoc, quod quis ita inordinate amat, vel appetat sibi propriam excellentiam in bonis veris vel fictis, ut nolit e jusmodi vel similia bona inesse proximo suo; indeque si videat ea proximo inesse, invidet ac tristatur, ac velut ringitur amarulento affectu. Praeclarè D. August. l. 11. de Genesi ad litt. c. 14. Amando quisque excellentiam suam vel paribus invidet, quod ei coæquentur: vel superioribus, quod eis non coæquantur.

II. Invidia peccatum mortale est ex genere suo secundum omnes, duplum enim malitiam involvit: unam contra charitatem proximi: alteram speciem contra voluntatem Dei: cum enim voluntas Dei sit immediata causa distributionis bonorum aedonorum omnium, voluntati Dei repugnare con-

R. f.

vin-

vincitur, qui invidet & tristatur de bono vel dono, proximo collato: ideoque mortaliter peccare, nisi parvitas materiae, vel imperfectio actus excusat; sunt enim quidam ex natura proni ad invidiam (quod etiam in brutis advertimus) adeoque facile mouentur invidiâ in proximum, qui motus, si rationem præveniant, culpâ vacabunt; si aliqualis semiplena tantum advertentia accedat, venialia evadunt juxta sup. dicta. Nam uti advertit etiam S. Thôm. cit. q. 63. a. 3. constat aliquos primos motus invidiæ inveniri quandoque etiam in viris perfectis, qui sunt peccata venialia, similiter ob levitatem materiae, proximo solum leve aliquid bonum, lucrum, fortunam &c. invidere, non tamen invidere etiam majora, vel quævis bona, non nisi veniale erit.

III. Invidiæ ergo peccati gravitas mensuranda est ex magnitudine boni corporalis vel spiritualis, quod invidetur. Hinc omnium gravissima species est, atque peccatum in Spiritum sanctum, quod dicitur *fraternæ charitatis invidentia*, quâ scil. ipsa bona spiritualia, ac dona spiritus sancti atque adeo ipsam charitatem & gratiam Dei, virtutem & sanctitatem proximo quis invidet: qui nimis illa propriam suam excellentiam minuere, sui vilipendionem causare, aut certè vitam & actus suos redarguere, & condemnare videt, vel estimat. Unde odium, detractiones, teneraria judicia & persecutio[n]es bonorum. Talis fuit invidia mortifera Cain occidentis fratrem suum Abel, de quo i. Joannis 5. Hæc est annuntiatio, quam audistis ab initio, ut diligatis alterutrum, non sicut Cain, qui ex maligno erat, & occidit fratrem suum, & propter quid occidit eum?

cum? quoniam opera ejus maligna erant, fratribus autem justa. Simili invidia rabidi clamant impii, Sap. 2. Circumveniamus hominem justum, quoniam dissimilis est operibus nostris, gravis est nobis ad videndum, quoniam dissimilis est aliis vita ejus.

IV. Invidia denique jure optimo computatur inter peccata capitalia, quippe plurimorum & omnium ferè peccatorum contra proximum, causa & caput. Ejus à D. Gregorio quinque assignantur filiae. 1. Odium, quo quis mala vult illi, cui bona invidet. 2. Susurratio, quæ apud alios invidum reddere molitur eum, cui invidetur, adeoque amicitiam dissolvere. 3. Detractio, qua famam denigrat bonam, quam proximo quis invidet. 4. Exultatio in adversis. 5. Afflictio in prosperis proximi, & hæc est pena continua invidi, quo suo labore tabescit, ac velut serpentinâ morsitatione cor exedit. De qua proinde optimè D. Damascenus orat. 27. *Solus*, inquit, in omnibus affectibus iniquissimus simul, at æquissimus invidia est. Iniquissimus, quia bonis omnibus adversus est, æquissimus, quia dominos suos exest & conficit.

Remedia contra Invidiam.

222. I. Jubeat bene considerare, quòd per nullum vitium homo diabolo sit similior, quam per invidiam: unde fit, ut sicut erga diabolum nemo bene afficitur, nemo compatitur, omnes odiunt, ita eodem modo homines erga invidum se habeant.

II. Jubeat perpendere, quantorum malorum causa multis invidia fuerit? id colligere poterit ex

cæde